

planinski

V E S T N I K

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

120 let
SPD
1893
PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

1

januar 2013

3,40 EUR

9177035014340081

TEMA MESECA

**Meja med šodrovstvom
in alpinizmom**

INTERVJU

Marjeta Keršič Svetel

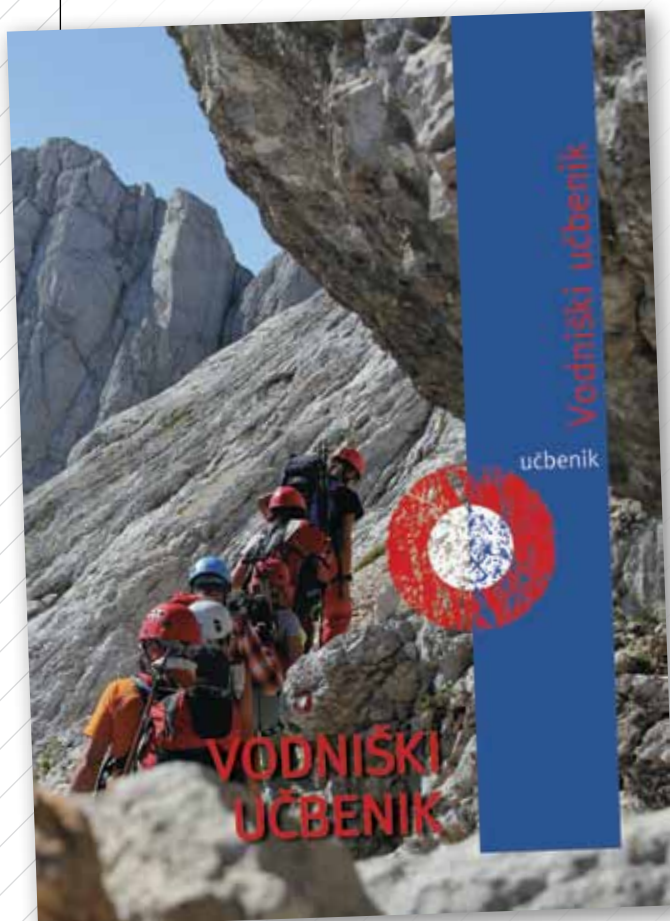
Z NAMI NA POT

**Med Colom in Hrušico
Zederhaus**

Vodniški učbenik

Planinska založba PZS obvešča, da je izšla druga, dopolnjena izdaja Vodniškega učbenika, ki je namenjen usposabljanju vodnikov PZS.

NAKUP in NAROČILA:

Planinska zveza Slovenije, Planinska trgovina PZS,

- na sedežu: Dvorakova ulica 9, Ljubljana, v času uradnih ur,
- po pošti: p. p. 214, SI-1001 Ljubljana,
- po telefonu: 01 43 45 684 v času uradnih ur,
- faksu: 01 43 45 691,
- brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)
- e-naročila: planinska.zalozba@pzs.si ali
- spletne trgovine PZS, <http://www.pzs.si/trgovina.php>.

Uradne ure v Planinski založbi PZS, Ljubljana, Dvorakova 9:
v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure (odmor za malico: 10.30–11. ure).

Slovenski planinski muzej,

- Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana,
- telefon: 08 380 67 30,
- fax: 04 589 10 35,
- e-pošta: info@planinskimuzej.si.

Red

Marjan Bradeško

Vsem, ki ste nam ob božiču in novem letu poslali pošto z lepimi željami, se iskreno zahvaljujemo.

Uredništvo

Red je nasprotje nereda, zmede, kaosa. In če že omenjamo grške besede, pogledjmo še kozmos – vesolje. Kozmos namreč pomeni – red. Vesolje, kozmos, je torej nasprotje kaosa. Zakaj vse te besede? Kakšno povezavo z gorami vendar imajo?

Še kako pomenljive so te besede. Kajti bliže ko smo vesolju, bliže smo redu. Mi, ki zahajamo v gore, se kar se da pogosto iz dolinskega nereda, kaosa, vzpenjamo proti kozmosu, vesolju, proti redu torej. Če namreč natančno pogledamo prevode obeh grških besed (Slovar tujk), razberemo, da je kaos [khaos] brezno, brezmejna praznina, zmeda, zmešnjava, in kozmos [kosmos] (vesoljni) red. Torej se iz brezna, doline, dostikrat zares zmešnjave, vzpenjamo navzgor. Da bi uredili svoje misli, ki so se v dolini morda malo preveč pomešale, da bi razrahljana čustva znova umestili v svoj duševni okvir, da bi uredili tudi telesno zmedeno stanje, ne nazadnje okrepili zdravje. Da bi se kri pretakala po telesu tako, kot se mora, da bi pljuča dihala odprto, sproščeno, da bi vdihovala vesoljski mir. Vse to počnemo, da bi ob doživetju lepega našli moč, ki bi jo s spomini vred prinesli v dolino – neurejeno, a nekje globoko v bistvu vendarle željno reda. Da bi v dolinski svet prinesli spokojnost gora, red. In s tem gradili boljši svet.

Kdaj in kje dojemamo vesolje bolj popolno kot v jasni zvezdni noči visoko v gorah, ko so zvezde, v neskončnem številu, povsem blizu. Ko se vanje zagledamo za daljši čas, nenadoma "letimo" skozi vesolje, "odlepimo" se od doline. Toda dolina, svetlobno onesnažena, nam danes pogosto zmanjša moč ozvezdij, popliti globino vesolja, nas nekako noče spustiti vanj. In spet imamo gorniki rešitev. Da se dvignemo nad dolino tedaj, ko jo pokriva debela plast megle ali oblakov, tako debela, da zaduši dolinske glasove. In se vzpnemo nad tisto sivino v čisto jasnino obzorij. Tedaj je noč spet prvinska, zvezde utripajo razločno, vsaka je vidna, jasno sije njena svetloba in vesolje je globoko, neskončno, vidimo mu tako rekoč do konca. Tedaj postanemo del Reda.

Naj bo, dragi bralci naše revije, takih vznesenih vesoljskih trenutkov v prihajajočem letu še več. Da bi na svojih pohodih v gore dosegali višine, na katerih bi dolinski nered izgubil, kjer bi vse bolj doživljali urejenost kozmosa, kjer bi dosegali sozvočje z vesoljem – univerzalnim redom. Kjer bi uredili misli, spravili v red svoje telo, predvsem pa znova našli sebe. Svoj mir. In ga prinesli v dolino. Ga delili z drugimi – tudi s prispevki v naši reviji. Gore, prvobitna narava, neločljiv del stvarstva, namreč dihajo z vesoljskim redom. Zato naj bo gorski svet, ki stoji pod mogočnim obokom neskončnega vesolja, kraj, kjer bomo našli sozvočje z Redom. Kjer bomo našli sebe. Potem se bo vse izteklo prav in tako, kot se mora.

Srečno.

UVODNIK

1 Red

Marjan Bradeško

ŠODRANJE

4 Kje je meja med šodrovstvom in alpinizmom?

Kaj šodrovstvo sploh je?

Marta Krejan

ŠODRANJE

7 Brez šodra ni alpinizma

"Nakladanje" o šodru z nekaj nasveti za vstopajoče v svet (krušljive) vertikale

Nejc Pozvek

ŠODRANJE

9 Kako sem zorel

Šoder in učna leta

Albin Simonič

ŠODRANJE

11 "Izraz šoder nerada uporabljam"

Pogovor z Marijo Štremfelj

Marta Krejan

INTERVJU

13 "Ne skrbi me za naravo, skrbi me za ljudi"

Marjeta Keršič Svetel, pripovedovalka zgodb in naravovarstvenica

Tina Leskošek

TRIGLAVSKO POGORJE

18 Najprijetnejši dnevi v življenju so najmirnejši

Sama na poti s spomini

Jana Remic

SKRIVNOSTI BLEDIH GORA

22 Samotna divjina v Marmarolah

Corno del Doge

Marjeta Štrukelj

ČLANARINA

26 Planinska organizacija nudi kvaliteten članski servis

Pogovor z Mileno Brešan, vodjo odbora za članstvo PZS

Vladimir Habjan

Z NAMI NA POT - OPISITUR

33 Špiček in Špičasti vrh

33 Križna gora

35 Strelški vrh

35 Javornik

37 Aignerhöhe

37 Schöpfung

39 Großes Mosermandl

39 Weißbeck

Z NAMI NA POT

29 Na prepihu časa in vremena

Med Colom in Hrušico

Matija Turk

Z NAMI NA POT

41 Muhaste zime in turnosmučarske muke

Zederhaus

Tomaž Hrovat

MLADI V GORAH

45 Pohod na Kamniško sedlo

Samostojen vzpon skozi oči enajstletnice in osemletnika

Ajda in Žan Auersperger

GORE SVETA

46 Afriške zmajeve gore

Po pogorju Drakensberg v Lesotu in Južnoafriški republiki

Petra Duhannoy

ZGODOVINA

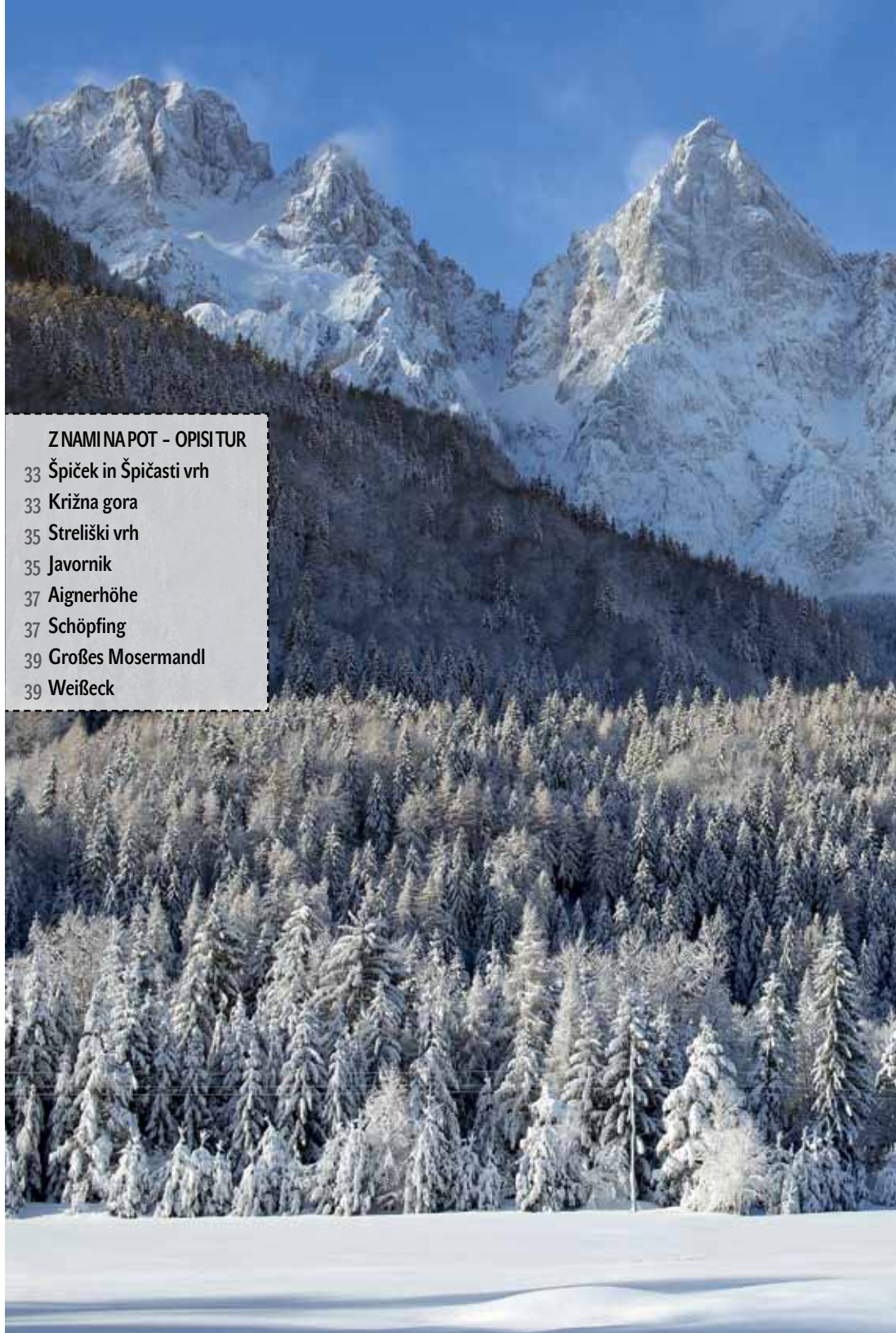
50 Križ na gori

Bili so pač takšni časi
Dušan Škodič

LEDNO PLEZANJE NA NORVEŠKEM

54 Čisto brez domišljije

Pozimi na Lofotskih otokih
Aljaž Anderle

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorakova ulica 9, p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 87, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Emil Pevec (tehnični urednik),
mag. Marjan Bradeško, Marta Krejan,
dr. Andrej Mašera, Zdenka Mihelič,
dr. Irena Mušič Habjan, dr. Mateja Pate, Dušan Škodič

ZUNANJI SODELAVCI:

Tina Leskošek, Gorazd Gorišek, Mire Steinbuch,
Peter Šilak

LEKTORIRANJE:

Mojca Volkar Trobevšek, Mojca Stritar, Marta Krejan,
Katarina Marin Hribar, Alenka Rebolj Kotnik

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

NAKLADA: 6300 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte
po elektronskem mediju na naslov uredništva
ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne
vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave
ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega
objavljanja nenarocnih prispevkov v skladu s svojo
uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.
Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva.
Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve
izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po
telefonu **080 1893 (24 ur na dan)**.

MODRA ŠTEVILKA

Številka transakcijskega računa PZS je
05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d.,
Ljubljana. Naročnina 34 EUR, 58 EUR za tujino,
posamezna številka 3,40 EUR. Članarina PZS za člane
A vključuje naročnino. Reklamacije upoštevamo dva
meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova
navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne
odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti
sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport RS,
Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS in
Javna agencija za knjigo RS.

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: "Sonce, sneg,
gremo v hribe ..."
Foto: Oton Naglost

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno
preverja vse članke in točnost v reviji
objavljenih opisov poti, ki praviloma
vključujejo opozorila na nevarnosti in možne
pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis
vedno subjektiven, poleg tega se objektivne
težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva
v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in
Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti
nobene odgovornosti za morebitne poškodbe
ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli
zaradi hoje po gorah po navodilih iz te revije.

Martuljska zimska pravljica. Z leve: Velika Ponca,
Mala Ponca, Špik, Frdamane police, Rušica/Rigljica

Foto: Matej Vranič

GORNIŠKA MEDICINA

**58 Ali bolni ljudje lahko
hodijo v gore?**

Petra Zupet

METEOROLOGIJA

**60 Pretoplo in premokro,
a še vedno dovolj
dobro za visok obisk**

Vreme in razmere v gorah v
meteorološki jeseni 2012

Miha Pavšek in
Gregor Vertačnik

BLIŽNJE GORE

62 Veliki Risnjak

Marija Dolinar

MINIATURA

**62 Pred dawnimi leti
na Ojstrico**

Ob skromni opremi
veliko sreče

Jože Četina

VARSTVO NARAVE

**64 Prevarantski
ptičji kralj**

Rumenoglavi kraljiček

Dušan Klenovšek

65 NOVICE IZ VERTIKALE

66 NOVICE IZ TUJINE

67 PISMA BRALCEV

67 LITERATURA

69 PLANINSKA ORGANIZACIJA

71 TNP

72 V SPOMIN

Vsebine vseh
Planinskih vestnikov
od leta 1895 dalje na
www.pvkazalo.si.

